

Respekt for folkeviljen

Taler

Johan Ludwig Mowinckel

Dato

7 september 1921

Omstendigheter

Forbudslovdebatten

- 1 Da folkeavstemningen i 1919 blev vedtatt, av et næsten enstemmig storting, var det alles forutsetning at den vilde øve en meget stor innflytelse på statsmaktenes stilling, dette til tross for de forbehold som visselig blev tatt, særlig for det tilfelle at flertallet blev lite. Men ingen la skjul på at et sterkt flertall vilde komme til å
- 5 øve en meget sterk innflytelse på statsmaktenes optreden. Den procedyre som nu føres for å redusere dette flertall, den fører jo intet steds hen. Det kan jo med tall bevises at deltagelsen i folkeavstemningen var større, meget større, enn den pleier å være ved våre siste stortingsvalg, og at flertallet for forbud var meget sterkt, 200 000 stemmer. Man vil ha det til at folk stemte i blinde, og ikke minst
- 10 den siste ærede taler søkte å redusere folks kjenskap til de virkelige forhold til den rene latterlighet. Men folk stemte ikke i blinde. De hadde ganske god oversikt over hvad det gjaldt, og der blev ikke lagt skjul på hvilken risiko en vedtagelse av forbudet kunde medføre. Den ærede representant hr. Halvorsen har i formiddag citert uttalelser jeg kom med før forbudet. Jeg stakk intet under
- 15 stolen. Jeg la ganske tydelig frem mitt syn på den risiko der blev løpet, og jeg tror at det jeg sa, blev ganske godt spredt ut over landet, og der blev lagt adskillig vekt på det. Heller ikke de andre som advarte mot forbudet, sat stille, som hr. Konow synes å mene, uten å kunne nå frem med sin tale og sine meninger. Jo, de nådde ganske godt frem; men flertallet blev allikevel 200 000 stemmer. Da vi så gikk til
- 20 traktatforhandlingene, var det som sagt en enstemmig opfatning i denne sal og hos den norske regjering, at vi måtte og skulde stille oss på folkeavstemningens grunn, og der falt meget sterke og meget bestemte ord i så henseende. De ærede herrer på den annen side har det så travelt med å citere idag. Men det er ikke vanskelig å finne citater som viser den styrke som disse herrer la i sine uttrykk, da
- 25 det gjaldt å hevde at de nu i forhandlingene måtte stå på folkeavstemningens grund. Hr. Halvorsen sa gjentagne ganger - og han har gjentatt det indtil den siste dag - at hans regjering anså det som både "sin plikt og sin ære" å søke å få

gjennomført stortingets mandat, "mandatet ene og alene". Man "måtte sette all
30 sin makt inn på", sa han, "å få gjennomført dette mandat", og med hensyn til
folkeavstemningens betydning, dens moralske betydning, den vekt man skulde
legge på den, uttalte den ærede representant i et foredrag han holdt i "Unge
høire" i Kristiania i september 1920 likeoverfor det håp som hadde gjort sig
gjeldende hos mange innen høire, da de hadde fått en høireregjering, at nu
35 skulde forbudet kunne lempes; "der er dog en folkeavstemning kommet i
mellem, en folkeavstemning som vi selv har vært med på. Da går det sannelig
ikke an å late som om denne ikke eksisterte. Der skal være sammenheng i alle
ting, og om vi er i mindretall, får vi se til å komme i flertall, men så lenge vi er i
mindretall, får vi finne oss i å ta følgene".

40

Og representanten hr. Klingenberg sa så sent som i januar iår, da han sat som
socialminister i det Halvorsenske ministerium: "Hvad avholdssaken angår, vil
det ikke være voksne menns ferd ikke å anse sig bundet, når vi som ansvarlige
menn har spurt nasjonen, om den vilde ha forbud, og har fått et ja til svar. Ved
45 disse avgjørelser var de to saker bragt over i nøytralt farvand". Og han sa videre
om denne sak ved en annen leilighet: "Når der spørres om
forbudsavstemningens politiske betydning, må man holde sig for øie, at den
ikke var nogen partivotering. Alle partier løftet saken ut av partikampen og
overlot den til folket". Dette er nokså sterke ord, og på dette grunnlag førte den
50 Halvorsenske regjering forhandlingene med vinlandene. Og ve oss, hvis vi nu
tillater oss å si, at vi har litt tvil om den kjærlighet, som lå bak disse
forhandlinger! Da slår de sig for sitt bryst og påberoper sig, at de til det ytterste
var lojale. Men hvorledes stiller disse herrer sig like overfor oss, når vi følger den
samme linje, som de har fulgt, og som de har hevdet var den eneste rette? For
55 linjen må da være like riktig for oss som for den Halvorsenske regjering. I den
henseende må da den ærede tidligere ministerchef, enten han sitter på
ministerplassen, eller han sitter på Kristianiabenken, ha det samme syn på, hvad
der er hans "ære og plikt", det samme syn på, hvad man skal "sette al makt" inn
på. Og hvad var efter hans eget utsagn hans "ære og plikt" den gang? Jo,
60 forhandlingene med vinlandene på folkeavstemningens grunn, det vilde han
"sette al makt" inn på. Nu vet jeg vel, at den Halvorsenske regjering mente, at
deres makt ikke nådde lenger like overfor Spanien. Der var det håpløst slutt efter
deres opfatning. Men når der nu kommer andre til og mener, at det ikke er slutt,
at der er et grunnlag for videre forhandlinger, skulde da ikke den tidligere
65 ministerchef ut fra sitt syn på disse forhold med al glede og av al makt - som han
selv har sagt - søke å støtte den nye regjering i å nå det resultat, som han selv har

sagt er rett og riktig overensstemmende med folkeavstemningen. Og like overfor Portugal var jo den Halvorsenske regjering omtrent ikke begynt på
70 forhandlingene. De hadde opnådd en modus vivendi, som var gjenstand for opsigelse, og med denne modus vivendi hadde de lagt sig til hvile.

Mig bekjent var det meget få herrer i det Halvorsenske ministerium, som var avholdsfolk eller forbudsfolk. Der var ingen. Men allikevel mente de, det var
75 riktig og gavnlig for landet like overfor traktatlandene å hevde forbudslinjen. Der var mig bekjent ingen mann i denne sal, som i den anledning sa til statsminister Halvorsen, at han var en mann, som løp fra sitt standpunkt, som hadde skiftet overbevisning, som anbefalte det, som han tidligere hadde forbannet. Der var ingen avis, som dag ut og dag inn stillet ham op til beskuelse
80 som en løftebryter, som litt av en slyngel. Jeg kjenner ikke til det. Jeg har følelsen av, at alle mann både i denne sal og utenfor "backed" den norske regjering med statsminister Halvorsen i spissen vel op, da det gjaldt disse forhandlinger. Hvorledes behandles den nuværende venstreregjering? Jeg bare spør. Enhver kan selv gi svaret. Enhver, som leser dagens aviser, kan gi svaret. Og det er det
85 sørgelige - man behøver ikke bare lese avisene for å kunne gi svaret; for avisene i en valgkamp, i stridens hete, sier mangt og meget; - men det, som er det triste, det er, at man behøver ikke gå til avisene for å få svar på, hvorledes den nuværende regjering behandles, når den lojalt følger den linje, som hr. Halvorsen selv har sagt, at han vilde sette al makt inn på å følge. Man behøver
90 bare gå til hr. Halvorsen selv. Hvorledes har den ærede representant optrådt her i dag? Han har sagt, at han krever respekt for sin overbevisning - det krevet han - men hva sa han f.eks. om min overbevisning? Hadde han respekt for den? Nei, han sa, at jeg løp fra den ene overbevisning til den annen. Jeg solgte handelens og fiskerienes interesser av politiske hensyn.

95 Jeg kunde blitt en fører for folket, sa hr. Halvorsen - han mente vel, som det har vært sagt tidligere, en fører for høire - hvis jeg hadde inntatt et annet standpunkt enn hr. Halvorsen selv har inntatt i denne sak, da han sat som ministerchef, men som han forlater, i det øieblikk han sitter på Kristiania-benken. Kunde ikke hr.
100 Halvorsen lære også å ha respekt for andres overbevisning? Behøver jeg å være blitt mere avholdsmann, mere forbudsmann i dag, enn hr. Halvorsen blev det, da han stod på samme standpunkt, hvor jeg står nu, og sa, at han av al makt vilde fremme forhandlingene på folkeavstemningens grunn? Hr. Konow fulgte hr. Halvorsens slette eksempel i Norges storting å beskyldte en mann for å løpe
105 fra sin overbevisning, la sig lede av smålige politiske hensyn og

beregningskunstner. Jeg vil ikke si et ondt ord om hr. Konow, som i dag står og taler høires sak med varme i denne sal, som så mange ganger har vært fylt av hans varme, brennende og lyse tro på venstre og frihetens evangelium. Men jeg vil
110 spørre den ærede representant hr. Halvorsen, om han ikke skammer sig, og jeg venter svar, jeg venter virkelig et svar. Jeg venter det, som mere er, jeg venter en undskyldning. Jeg tror, og jeg vet, at hr. Halvorsen er en gentlemann. Men hvis han ikke gjør mig sin uforbeholdne undskyldning, så vil ordet gentlemann i munn ikke anvendes like over for hr. Halvorsen. Det er sterke ord, men de er
115 etter min mening vel fortjente. Hr. Halvorsen har jo - jeg har sagt det før - fått noget nytt, for mig ukjent over sig; der er kommet noget selvtilfreds over hans optreden; han tror, han er en slags helgen. Men jeg kan ikke se glorien over hans hode. Der følger mange ting med å være statsminister; der følger kors, og der følger stjerner, og der følger bispemine, later det til. Men én ting følger der ikke;
120 der følger ingen rett til å øve hustukt likeoverfor dem, som kommer bakefter, og allermest når hustukten er så lite vel begrunnet, som den er hos hr. Halvorsen. Man kunde - som sagt - ha ventet, at hr. Halvorsen lojalt hadde støttet den norske regjering i dens bestrebelser for å opnå en ny traktat på folkeavstemningens grunn. Det er ikke skjedd. Der har jo i det hele tatt, siden
125 den nuværende regjering kom til makten, vært satt i system en forfølgelse, som måtte undergrave, måtte vanskeliggjøre den norske regjerings stilling. Og jeg går så langt, at jeg sier, at hvis vi ikke når nogen overenskomst med vinlandene, eller når vi ikke når den før valgene, så legger jeg den vesentligste del av skylden på det parti, som i stedet for - i likhet med, hvad venstre gjorde likeoverfor det, da det
130 hadde makten - å støtte våre bestrebelser, har undergravet og motarbeidet dem, og på hvad måte?

Presidenten refererte at der på hans pult var fremlagt 2002 protester fra fiskere nordpå i anledning av forbudet. Hr. Halvorsen, som jeg hadde en liten samtale
135 med nettop i den forbindelse, stod i stille glede ved presidentbordet og så på denne haug av protester. Jeg smilte litt av protestene, og han spurte da, om jeg ikke skjønnte, at det der representerte minst 2000 stemmer, og da jeg sa, at det skjønnte jeg ikke, så svarte han, at jeg måtte være meget naiv, når jeg ikke forstod, at der bak de protester stod minst 2000 stemmer. Jeg vil spørre, om der er
140 mange av representantene, som har sett de protester, som nu under stor salutt i høirepressen i det hele land fremlegges på odelstingspresidentens bord? Er der mange, som har sett dem; jeg antar at hr. Halvorsen ikke har sett dem, for jeg tror, at hvis han hadde sett dem, hadde han redusert de 2000 stemmer ganske betydelig. Bare den form, hvori disse protester er gitt! Og alle er skam å melde

stemplet med stemplet "Høire og frisindede venstre"! Bare den form, hvori disse protester er gitt, er en skam for dem, som har laget dem. Man høre følgende: "Vi fiskere fra Nordlands fylke protesterer mot den ansvarsløse handlemåte av folkets representanter i Stortinget, når de utsetter våre hjem for nød og vår næringsvei for ruin og folket for tap av alt, hvad de hittil har vundet av velstand her nord"! Jeg begriper ikke, at "Høire og frisindede venstre" har villet kontrasignere noget slikt erkesludder. Og hvad underskriftene angår, som står under dette tøv, kan man forstå arten av dem, når man ser listene; mangfoldige av dem er skrevet med én hånd; der er øiensynlig opført mange barn, kanskje endog under konfirmasjonsalderen. Man kan se hele familier - mann, kone og unger - opført med én hånd, formodentlig høires og frisindede venstres reisesekretær der nord. Hr. Halvorsen, som ikke er naiv, han inkasserer allerede denne merkelige protestsamling som 2000 stemmer! Ja, får høire mange slike stemmer, da tror jeg vår regjering kan se fremtiden nokså rolig imøte! Sådan er trafikken og på sådan vis drives den av "Høire og frisindede venstre" over hele landet.

Like overfor mig som handelsminister sier man, at jeg dårlig varetar næringslivets tarv; for mig er mine politiske lyster og beregninger det, som leder min ferd. Det var dog ikke gått mange dager, efter at jeg var blitt statsråd, før der var blitt fremlagt et forslag om støtte til våre fiskerier - et forslag til støtte, som jeg tror allerede nu har hatt ganske god virkning. Jeg tror, i det hele, at jeg med god samvittighet kan tilbakevise beskyldningen for, at jeg ikke skulde ha interesse for næringslivet. Men jeg tror ikke, næringslivet er så forferdelig vel tjent med, at det tar sådant sterkt, utpreget og ensidig standpunkt i de politiske stridigheter her i landet. Jeg ser for eksempel, at Norges rederforbund i anledning av truselen fra Portugal om forhøielse av avgiften har innsendt en utførlig skrivelse. Rederforbundet har like godt tatt Spanien med; men, så vidt jeg vet, foreligger der ikke nogen trussel fra Spaniens side om å utestenge norske skibe.

Jeg har inntrykk av i denne sak - og det er det som er så bedrøvelig og så skammelig - at Høire virkelig prøver på å få oparbeidet en motstand og en stemning, for å få de forhandlinger som vi holder på med til å strande. De søker innadtil å gjøre vår stilling så fortvilet og hjelpeløs som vel mulig, de bruker slike ord som de vi hørte i protestene fra "Høire og frisindede venstre" nordpå, at her gjelder det "for folket tap av alt, hvad det hittil har vundet av velstand", og de klynker og klager for riktig å gjøre oss her hjemme myke og kneskjelvende. Vi ser

185 for eksempel ikke et samlet uttrykk for harme over den måte, hvorpå et lite land
som Portugal under vennskapelige forhandlinger fremkommer med sine
beslutninger om å stenge vår skibsfart ute og mangedoble tollene på vår klippfisk.
Vi ser lite av styrke og harme, men vi ser heller dårlig dulgt glede over den
motstand som svekkes. Og innadtil, like overfor lovbruddene og smuglingen - er
190 der egentlig sorg og harme å merke? Er det ikke glede? Var der ikke flagg i topp
og megen tørst i de motorfartøier, som Kristiania-pressen sendte utover til
"Samlaget ved Færder"? Der var glede over glassene, som blev servert, man
underholdt sig med smuglerne om "forretningene", drift og utsikter, om
utvidelser og forbedringer skulde etableres. Den hele beretning skulde
195 naturligvis være humoristisk, men det er av den slags humor, som ikke styrker
oss, som står oppe i forhandlinger om så viktige spørsmål som det her gjelder.

Er det da så dårlig stell med oss? Er vi så aldeles nedfor, at nu må vi for enhver
pris forlate den linje, som statsminister Halvorsen sa han følte det som en "ære
200 og en plikt" å følge, og som han vilde "sette al makt" inn på å føre frem? Er det
idag så dårlig med oss? Nei, det er ikke det. Der er spesielt et forretningsområde,
som har den største interesse av traktat med vinlandene, og det er
klippfiskforretningen. Jeg er ikke blind for, at vinlandene er av den største
betydning for vår klippfisk, og jeg mener, at det er overmåte ønskelig at vi får
205 istand traktat med vinlandene av hensyn til vår klippfisk og av hensyn til våre
fiskerier langs kysten. Jeg tror heller ikke, at det vil være mulig ved direkte
pengemidler og understøttelser fullt ut å erstatte en så betydelig nærings største
marked, som det der her er tale om; men så dårlige er ikke forholdene, at vi ikke
kan ta oss en rimelig tid, hvor det gjelder disse forhandlinger. Der er nemlig
210 forskjellige momenter som gjør, at vi i år på dette område i virkeligheten er
ganske gunstig stillet. Da jeg siste gang talte om disse spørsmål - det var vel i
forbindelse med proposisjonen om garanti for klippfiskprisene, - da sa jeg, at der
var visse tegn på, at der var adskillig liv i klippfiskmarkedet. Det blev benektet,
det blev sagt, det var i det høieste et raskt opblaff, som ikke kunde vare mange
215 dager. Det har imidlertid bekreftet sig at jeg hadde rett. Jeg nevnte den gang
prisen på klippfisk til 17-18 kroner pr. vekt a 10 kg., den har siden vært hevet op
i 22 og 23 kroner, og fisken er gått meget raskt fra første hånd til eksportørene.
Og dette har sin forklaring. Det er visstnok slik, at de spanske tollsatser legger
adskillige hindringer i veien for vår klippfiskeksport, men samtidig er vår fisk så
220 vidt god, og der er så lite av den i år - det er i den situasjon et stort held - at den
blir efterspurvt. Og ikke alene på det spanske marked, men på de sydamerikanske
markeder, og Havannamarkedet, som har vært stengt for oss i flere år, har i år

225 atter tatt sig op. Og der kommer et moment til, som i denne forbindelse spiller
en rolle, og det er vår lave valuta. Så generende der enn er for oss på andre
områder, så er den hvor det gjelder vår eksport en fordel, og her hvor det gjelder
fiskeeksporten, har den også vist sig som et held. Våre verste konkurrenter er
Kanada, New Founland og Island, og deres mynt står meget høiere enn vår -
faktisk har derved vår klippfiskeeksport fått en beskyttelse, som i høi grad hjelper
230 den og fremmer den. Selv om Portugal nu blir lukket, ser ikke jeg den nærmeste
framtid så mørkt i møte, at jeg tror det er nødvendig for oss å bli panikslått. Jeg
tror, vi har lov til og bør føre disse forhandlinger saklig, forretningsmessig, rolig
og med en viss tålmodighet. Vi må jo ikke glemme - hvad jeg også tidligere har
sagt - at i disse forhandlinger om traktater mellem oss og vinlandene er det ikke
235 bare oss, som er den trengende part! Den vare, vi leverer vinlandene, er en god,
en søkt vare, den er alle manns mat, og den kan vanskelig erstattes. Man kan si at
der er andre lands fisk som er like god, ja kanskje bedre; men det vil enhver
forstå, at kvantumet på, disse markeder vil bli innskrenket ganske betydelig, hvis
den norske billige fisk kommer bort, og det vil igjen representere en økning i
240 prisen på denne alle manns-artikkel, som disse land, og da spesielt deres store og
fattige befolkning, vil lide i høi grad under. Der regnes med der nede, at vi
trenger deres vin. Tenk, om vi litt motigere, i høiere grad regnet med, at de
trenger vår fisk! Dertil kommer, at disse land utenfor vin eksporterer en ikke
ganske uvesentlig masse artikler til vårt land. En handelsoverenskomst er
245 utvilsomt til fordel for begge parter; men vi bærer oss jo således ad, at Spanien
og Portugal må tro, at den bare er til fordel for oss. Og tror man det er den rette
måte å forhandle med fremmede land på, så tar man sannelig feil. Vår fisk er
god, men den bør bli ennu bedre. Regjeringen har nu fremsatt et forslag til
vrakerlov, som vil bli tatt under behandling av Stortinget i den aller nærmeste
250 framtid; den vrakerlov tilsikter å tvinge den norske fisk frem til en så god
kvalitet, at det norske merke på norsk fisk vil bli en garanti for, at det er første
klasses vare. Vi behøver ikke alltid å tro, at vi må gå tiggegang for å få avsatt en
så god og en så nødvendig artikkel til de fremmede land. Vi får sannelig vise oss
som menn - jeg synes ikke alle gjør det, allerminst i disse dager.

255

Hvad nu forbudsloven angår, så vil jeg si, som jeg sa da jeg hadde ordet i
forbindelse med regjeringens erklæring, at forbudsloven som sådan for mig
ingen stor rolle spiller. Jeg har alltid funnet, at det var ønskelig, at der kunde skje
en lovfestning av det forbud, som var etablert ved folkeavstemningen, så lenge
260 det skulde stå ved makt; men jeg har på den annen side resonnert som så, at
forbudet i den utstrekning og på den måte som det er anordnet ved

265 folkeavstemningen, det vil ingen norsk regjering, intet norsk storting, kunne fjerne uten atter å appellere til folket på samme måte som da var tilfellet. Og jeg var så meget sikrere i min sak på grunn av de forskjellige partiers forhold til folkeavstemningen.

270 Venstre har visstnokk ikke folkeavstemning på sit program og partiet kunde således rent teoretisk sett ha avvist tanken om ny folkeavstemning ut fra den betraktning at makten, myndigheten, ansvaret for å treffe avgjørelse innehas av Norges storting på folkets vegne; men på den annen side var det venstres regjering som foreslog folkeavstemning om denne sak og hele stortingets venstre sluttet sig enstemmig til forslaget og partiet, dets regjering og presse har uten unntagelse meget sterkt understreket nødvendigheten av å respektere den 275 således uttalte folkevilje. Det sier sig da selv, at vårt parti kan aldri være med på igjen å løse denne sak uten ved appel til folket. Det er min faste overbevisning, og jeg mener også det er den eneste forsvarlige, den eneste riktige vei å gå. Men jeg vil nødig at den vei skal gås under trykket av utenlandske interesser. Hvor viktige og hvor betydningsfulle disse interesser enn er, så vil jeg nødig at den vei 280 skal gås under det trykk - i så henseende faller min opfatning også sammen med den Halvorsenske regjering. Jeg vil gjerne, at skal vi gå til ny folkeavstemning, så skal det bli en sak for oss selv, så skal det skje, fordi vi her i landet kommer til det resultat, at de veie som vi gjennom forbudet har slått inn på til fremme av landets edruehet, ikke fører frem. Jeg vil derfor nødig gå til en 285 folkeavstemning påvirket av det sidetrykk som traktatsituasjonen utøver. At dette må være et meget betydelig og sterkt sidetrykk leverte den ærede representant, hr. Müller fra Kristiansund bevis for. Han sa at man måtte ikke tro at den strømkentring som hadde funnet sted i hans by og hans distrikt, på nogen måte skyldtes et endret forhold hos befolkningen til vinspørsmålet, det 290 var ikke brennevinet og det var ikke hetvinen som forårsaket det forandrede stannpunkt, det var utelukkende de økonomiske hensyn. Nu synes ikke jeg, at det er betryggende for den måte hvorpå vi skal bygge vår edruehetsspolitikk op, at det er disse yttre hensyn, som blir avgjørende, og dette mit stannpunkt har hittil vært delt av høires menn og høires regjering, og jeg tror også for en 295 meget stor del av høires presse. Således som stillingen nu er blitt, ser jeg derfor på forbudslovens øieblikkelige nødvendighet med andre øine enn jeg tidligere har gjort. Jeg anser det nu for påkrevet, at det forbud som er etablert og som efter hvad jeg har sagt ikke kan løses uten ved ny folkeavstemning, straks blir lovfestet.

Denne lovfestning av forbudet nu, forandrer jo intet i realiteten, der blir ikke derved mer forbud, og der blir ikke mindre forbud enn der hittil har vært. Man kommer ikke vekk fra forbudet hverken lettere eller vanskeligere med
305 forbudsloven, enn man gjør uten forbudsloven, men det betyr en styrkelse av vår front utad. Hr. Halvorsen hadde den dristighet idag igjen å komme anstigende med et citat fra den mann som stod forhandlingene nærmest. Det var det samme citat som han kom med da vi behandlet regjeringens erklæring. Hadde hr. Halvorsen glemt hvad jeg da svarte ham? Jeg ga ham en motuttalelse
310 av en mann som jeg karakteriserte som akkurat like stor autoritet på dette område som den mann hr. Halvorsen hadde citert.

Jeg tror ikke man fullt så sterkt skulde gå citatenes vei, jeg tror man mer skulde bruke sine egne tanker og sit eget resonnement i debatten om denne sak. Og
315 frem for alt burde man erkjenne, at også de folk som tilfeldigvis idag står på et annet standpunkt enn det man selv inntar kan gjøre dette i full overbevisning om sit stannpunkts berettigelse, at det arbeid de nedlegger kan være like velment, like opriktig i troen på at det er til fremme av vårt lands interesser. Det kan være meget smigrende, og jeg føler mig også meget smigret over, at jeg nu er
320 kommet i den praktfulle røde bok som hr. Halvorsen hadde i hånden - rødt skinnbinn, tror jeg det var, med gullsnitt. Det er formodentlig høires nye citatsprøite, utgave 1921. Den vil vist bli temmelig meget slitt under valgkampen. Jeg føler mig som sagt smigret over den ære, men jeg vilde føle mig ennu mer smigret, om den ærede representant hr. Halvorsen vilde behandle mig
325 på samme måte som jeg alltid har behandlet ham og gjerne alltid vil behandle ham, som gentleman og god kampfelle.

Kilde

Norges Venstrelags skrifter. Nr. 8, Kristiania, 1921.

330

Emner

Handel, Innenriks, Partipolitikk

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/respekt-for-folkeviljen>

335